

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU ROMÓW POLSKICH W SZCZECINKU ZA 2007 ROK

W roku 2007 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów. Był to rok trudny, ale odnieśliśmy wiele sukcesów i satysfakcji z wykonanej pracy i realizowanych zadań

W Stowarzyszeniu stworzono dodatkowe miejsca pracy dla bezrobotnych osób, które działają na rzecz społeczności romskiej. W roku 2007 w stowarzyszeniu było zatrudnionych 10 osób (5 osób na umowę o pracę, 5 osób na umowę zlecenie), 4 wolontariuszy i 1 osoba została skierowana na odbycie stażu poprzez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku.

Odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi z poza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali czynny udział w konferencjach i organizowanych szkoleniach.

Udzielono pomocy Romom na wielu płaszczyznach.:

- Pomoc administracyjno – biurowa – polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić.
 - Pomoc materialna – polegała na zakupieniu podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci, refundacji recept i wizyt lekarskich.
 - Pomoc socjalna - polegała na zapewnieniu opieki psycho – medycznej w domu pacjentów.
- Bardzo ważnym i realizowanym przez nas celem jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej dla ludzi z poza środowiska. Łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów.

Zorganizowano również warsztaty dla kobiet romskich, mające na celu przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt.

Priorytetem roku 2007 i na lata przyszłe jest podnoszenie świadomości Romów, dotyczącej edukacji romskich dzieci i młodzieży. Zaowocuje to wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim.

W związku z powyższym Związek Romów Polskich podjął współpracę z Zakładem Budżetowym Szkół i Przedszkoli w Szczecinku. Postanowiono zatrudnić korepetytora i prowadzić świetlicę integracyjną dla dzieci romskich i polskich, a co za tym idzie - stworzyć nowe miejsca pracy dla Romów. Finanse pozyskiwane są z subwencji oświatowych.

W celu promowania kultury romskiej podjęto również współpracę z Radiem Koszalin, gdzie nagrywane są audycje o tematyce romskiej;

➤ Audycje radiowe pt. „Romano Dżipen - Cygańskie Życie”

Raz w tygodniu w rozgłośni regionalnej Radia Koszalin stowarzyszenie ma swój czas antenowy. Audycja jest prowadzona w języku romskim i polskim. Tematem audycji są sprawy dotyczące Romów, aktualne wydarzenia i nowe wiadomości. Audycja jest realizowana od lipca 2005 roku. Porusza zarówno tematy dotyczące obyczajów, kultury, jak i sprawy bieżące. Zadanie nie jest dofinansowane z zewnątrz. Przy realizacji zadania pracują wolontariusze.

DOFINANSOWANE ZADANIA ZREALIZOWANE PRZEZ NASZE STOWARZYSZENIE:

1. Program Inicjatywy Wspólnotowej PIG EQUAL.
2. Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie.
3. Opieka psychosocjalna i medyczna dla Romów.
4. Prawo bez tajemnic – pomoc prawna dla Romów.
5. Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich
6. Wydawanie gazety romskiej „Romano – Atmo”.
7. Utrwalenie pamięci o dziejach Romów w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem niemieckiej okupacji ziem polskich, przyjmując stan terytorialny na dzień 1 września 1939r. i okresu zagłady.
8. Publikacja zbioru romskich opowiadań „Meteory”.
9. Program stypendialny dla studentów romskich.
10. Poradnictwo prawne – pomoc prawna dla Romów.
11. Inicjatywa na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec dziewcząt i kobiet.

I. Fundator Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

➤ Partnerstwo dla aktywizacji zawodowej Romów poprzez narzędzia gospodarki społecznej”

Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL jest częścią strategii Unii Europejskiej na rzecz stworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy i zapewnienia szerokiego do nich dostępu. EQUAL to nowe sposoby rozwiązywania problemu dyskryminacji na rynku pracy.

Finansowana przez Europejski Fundusz Społeczny [EFS], ma na celu testowanie i popieranie – w drodze współpracy transnarodowej – nowych sposobów zwalczania wszystkich form dyskryminacji i nierówności na rynku pracy, zarówno wobec osób zatrudnionych, jak i poszukujących pracy. EQUAL obejmuje również działania na rzecz społecznej i zawodowej integracji osób ubiegających się o azyl.

Związek Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku jest współrealizatorem projektu EQUAL.

Administratorem partnerstwa na rzecz Rozwoju jest:

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM)

z siedzibą w Warszawie przy ulicy Mariensztat 8.

Pozostali partnerzy to:

Stowarzyszenie Kobiet Romskich w Polsce (SKRP)

z siedzibą w Krakowie, osiedle Uroczę 5/18,

Polski Czerwony Krzyż (PCK)

z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Mokotowskiej 14,

Fundacja Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych

z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Jezuickiej 1/3.

W ramach realizacji tego zadania działają dwie spółdzielnie socjalne. Jedna na terenie Szczecinka, druga na terenie miasta Sławna. ZRP jest koordynatorem projektu.

II. Fundator Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

➤ Inicjatywa na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dziewcząt „Twoja szansa – wykorzystaj”.

Celem ogólnym było podniesienie świadomości kobiet romskich o przysługujących im prawach. Zakładane cele i rezultaty zostały osiągnięte, ich realizacja odpowiadała potrzebom środowiska. Projekt był wykonalny i mieliśmy wystarczający potencjał, by nim zarządzać. Rezultaty pokryły się z celami projektu. Zostało zorganizowane szkolenie w formie czterodniowych warsztatów, z których skorzystało 25 romskich dziewcząt zamieszkałych na terenie całego kraju. Beneficjentki pozyskały wiedzę na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wypracowano i upowszechniono dobre praktyki. Wskazano drogę, co należy robić

w przypadku, gdy będą dyskryminowane ze względu na płeć. Na zajęciach położono nacisk na promocję równości płci. Uczestniczki otrzymały materiały, które zabrały do swojego miejsca zamieszkania, gdzie będą mogły je przekazać innym kobietom. Przeprowadzono kampanię informacyjną przeciw przemocy w rodzinie. Wynikiem realizacji projektu był przepływ korzyści w stronę określonych beneficjentów - kobiet romskich.

III. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie.

Naszym celem było dotarcie do osób na całym świecie za pomocą strony internetowej, na której znajdują się wszelkie wiadomości dotyczące społeczności romskiej. W dzisiejszych czasach strona internetowa jest najszybszym i najskuteczniejszym nośnikiem informacji i komunikacji na całym świecie. Posiadanie strony internetowej jest niezbędnym i tanim narzędziem do efektywnej pracy i współpracy.

Szerzenie wiedzy o społeczności romskiej poprzez tworzenie systemów informacyjnych w Internecie traktujemy jako zadanie wieloletnie. Na całość zadania składa się szereg działań niezbędnych do sprawnego działania strony internetowej. Obejmują one m.in. zebranie, zweryfikowanie i przygotowanie materiału, wprowadzenie danych na stronę internetową, moderowanie wpisów i komentarzy internautów oraz administrowanie systemu komputerowego zainstalowanego w siedzibie stowarzyszenia. Zadanie realizowane jest w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku.

IV. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Wydanie gazety romskiej „Romano Atmo”

Pomogło w dotarciu do szkół, uniwersytetów, stowarzyszeń romskich, instytucji czy władz. Daje nam to możliwość przybliżania kultury romskiej także osobom spoza środowiska. Dzięki temu, że nasza gazeta figuruje w zbiorach wszystkich ważniejszych bibliotek w Polsce, mamy możliwość propagowania kultury romskiej nie tylko wśród zainteresowanych tematyką romską, ale także wśród innych ludzi. Mamy przez to większą szansę i możliwość na przekazanie całej prawdy o Romach, a co za tym idzie, na wzbudzenie w ludziach zrozumienia dla tej charakterystycznej społeczności. Polacy przez nieznamość kultury romskiej wyciągają bardzo często błędne wnioski na temat Romów, swoje poglądy opierają na stereotypach. Poprzez naszą gazetę wyjaśniamy i przybliżamy ludziom specyfikę tej kultury, jej tradycję i mentalność tego narodu. Uświadamiamy Polakom, że Romowie to tacy sami ludzie jak reszta społeczeństwa.

Poprzez pokazywanie osiągnięć Romów, przedstawianie wybitnych sylwetek tej narodowości, dajemy dowód na to, że Romowie to nie tylko „niewykształceni Cyganie”, jak się powszechnie uważa. To także ludzie z bogatą przeszłością, wśród których tak samo jak wśród Polaków, są wybitne jednostki sławy międzynarodowej, które wszyscy powinni poznać.

Nasza gazeta jest odpowiedzią na potrzeby Romów. W ciągu tych dwóch lat zaobserwowaliśmy, jak wzrasta wśród nich potrzeba edukacji i samorealizacji. Zgłasza się do nas coraz więcej osób, które chciałyby na łamach naszej gazety podzielić się swoimi pracami z innymi. Dzięki temu nawiązaliśmy współpracę z wieloma osobami, ciekawymi jednostkami, które czerpią radość z pisanego i możliwości publikowania swoich prac.

V. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Opieka psychosocjalna i medyczna dla Romów.

Celem ogólnym była poprawa stanu zdrowia osób narodowości romskiej oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Wszystkie cele założone w projekcie zostały zrealizowane.

57 osób objęto opieką psychospołeczną i medyczną. Zatrudniona pielęgniarka ma stały kontakt z beneficjentami, prowadzi karty informacyjne dla każdej osoby. Odwiedza chorych w domach i udziela opieki pielęgniarskiej.

Beneficjenci są bardzo zadowoleni z pomocy medycznej, są świadomi zagrożenia, jakie niosą ze sobą ukryte choroby. Wiedzą, jak temu przeciwdziałać i gdzie szukać pomocy. Do realizacji zadań zostały zakupione artykuły medyczne, szczepionki, częściowo zrefundowano recepty i wizyty lekarskie. Wszystkie wydatki są uzasadnione, odpowiednio udokumentowane i zgodne z umową.

VI. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Prawo bez tajemnic – pomoc prawna dla Romów.

Celem projektu było zapewnienie pomocy w dostępie do pomocy prawnej. Pomoc świadczona była przez adwokata, prowadzącego indywidualną kancelarię adwokacką – w godzinach pracy kancelarii, z możliwością spotkań także w siedzibie Związku Romów Polskich. Dzięki upowszechnieniu informacji o poradach w prasie oraz na stronie internetowej stowarzyszenia, cieszyły się one dużym zainteresowaniem. Obejmowały analizę poszczególnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz pomoc w sporządzaniu pism procesowych, pism składanych w toku postępowań administracyjnych, skarg, zażaleń i wniosków, kierowanych do organów administracji publicznej, organów osób prawnych (spółdzielnie, spółki prawa handlowego) itp.

VII. Fundator Ministerstwo Edukacji Narodowej

➤ Zakup podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci romskich

Zadaniem objęto dzieci romskie w wieku od 7 do 18 lat zamieszkałe na terenie miasta Szczecinka i Sławna.

Celem zadania było zakupienie podręczników i wyprawek dla biednych, uczących się dzieci romskich. W ten sposób chcieliśmy pomóc dzieciom romskim i ich ubogim rodzicom, utrzymującym się przeważnie z zasiłków opieki społecznej.

Wszyscy rodzice w zamian za udzieloną pomoc poświadczyli, że ich dzieci będą realizować obowiązek szkolny.

Dzieci romskie uczęszczające do szkół otrzymały w 100% wyposażenie i podręczniki zgodnie z wymaganiami.

Zakupione podręczniki umożliwiły tym dzieciom równy start w nowo rozpoczętym roku szkolnym.

VIII. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Instytut

Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów nie jest placówką działającą samodzielnie. W 2001 roku został zarejestrowany przy stowarzyszeniu - Rozdział VIII Statutu.

W roku 2007 pozyskaliśmy i zarchiwizowaliśmy dokumenty dotyczące Romów oraz rozpropagowaliśmy i upowszechniliśmy historię narodu romskiego.

Inne działania:

- Odbyły się spotkania Rady naukowej.
- Dyrektor uczestniczył w spotkaniach z młodzieżą, gdzie tematem dyskusji była romska mniejszość narodowa.
- Zostały przeczytane wszystkie dokumenty, jakie znajdują się w IPN (znaczna część dokumentów została skopiowana).
- Pozyskano rzetelną informację na temat zasobów Archiwów Państwowych w materiały dotyczące Romów.
- Zlecono i sporządzono opracowania naukowe.
- Wydrukowano w formie periodyków 4 opracowania naukowe.

IX. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Publikacja zbioru romskich opowiadań „Meteory”

Zadaniem naszego stowarzyszenia jako realizatora projektu, było wydanie oraz dystrybucja książki, która w swojej treści zawiera zbiór opowiadań i wierszy o tematyce romskiej wraz z ilustracjami. Zadanie zostało zakończone zgodnie z projektem 31 sierpnia 2007.

Autorem książki jest romski artysta - pisarz Karol Gierliński, który w swoich zasobach twórczych posiadał niektóre gotowe rękopisy. Część prac napisał na potrzeby realizacji zadania. Ponieważ są to rękopisy, tekst został przepisany w formie nadającej się do wydrukowania. Wybrano sprawdzoną drukarnię znajdującą się na terenie Szczecinka.

Książka składa się z trzech rozdziałów. Pierwszy rozdział zatytułowany „Meteory - Siłale Ćerhenia” zawiera opowiadania opisujące życie Romów, drugi rozdział pt. „Xaratuno Thu - Odległy dym” zawiera wiersze, a ostatni rozdział „Barwy wspomnień” zawiera przepiękne obrazy, które przykuwają uwagę czytelnika. Obrazy, jak również kolorowe ilustracje, które tematycznie nawiązują do treści opowiadań, zostały namalowane przez panią Krystynę Józwiak. Książka jest zdobiona elementami upiększającymi, a rodzaj czcionki do każdego tekstu jest inny. Daje to niesamowity efekt i bardzo ozdabia publikację. Opracowanie komputerowe oraz szatę graficzną wykonał informatyk stowarzyszenia.

Wydaliśmy:

- 500 sztuk książek

Książka zawiera:

- 104 strony (wraz z okładką)
- 37 opowiadań
- 16 wierszy
- 50 kolorowych ilustracji
- format książki A4
- okładka twarda z nadrukiem
- papier kreda błysk gramatura 250 g
- technika druku offsetowa

Książka została rozesłana bezpłatnie do bibliotek (egzemplarze obowiązkowe), stowarzyszeń romskich, uniwersytetów oraz do wszystkich zainteresowanych osób.

X. Fundator Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

➤ Program stypendialny dla studentów romskich

Realizacja zadania była kontynuacją realizowanego przez nas od 2004 roku projektu. Zadanie realizowane w 2007 roku trzeba podzielić na trzy etapy realizacji. Pierwszy etap był realizowany w terminie od stycznia do czerwca 2007 roku, drugi etap - przerwa wakacyjna - która dla nas jako realizatorów była okresem realizacji zadania i trzeci etap - od października do grudnia 2007 roku. W projekcie uczestniczyło od stycznia do marca 2007 - 51 osób. Natomiast od kwietnia do czerwca 2007 - 50 osób pochodzenia romskiego. Wynika to z faktu, iż jeden ze studentów ukończył naukę w marcu 2007.

Natomiast od października do grudnia 2007 stypendium otrzymały 53 osoby pochodzenia romskiego. Osoby te złożyły oświadczenie o pochodzeniu romskim oraz o rozpoczęciu lub kontynuowaniu studiów. Stypendium dostały osoby zamieszkujące na terenie Polski. Wiek i płeć w żadnym stopniu nie zaważyły na wyborze kandydatów. W zdecydowanej większości kandydaci pochodzą z biednych rodzin utrzymujących się z zasiłków MOPS. Miesięczne stypendium dla jednego studenta wynosi 500 zł. Pieniądze są wpłacane na konto studenta. W dzisiejszych czasach, kiedy na rynku pracy liczy się zdobyte wykształcenie, właśnie

programem stypendialnym dla osób pochodzenia romskiego chcieliśmy, choć w części, umożliwić osobom młodym, które chcą zdobyć wykształcenie, lepszy start ku przyszłości.

Dzięki temu zadaniu:

- zwiększyliśmy odsetek osób pochodzenia romskiego na uczelniach wyższych,
- pośrednio ułatwiliśmy dostęp do rynku pracy dla wykształconych Romów,
- obalamy stereotyp „ niewykształconego Cygana”.

XI. Fundator Fundacja im. Stefana Batorego.

➤ Poradnictwo prawne – pomoc prawna dla Romów.

Zadanie było realizowane od listopada 2006r. do października 2007r. Działanie jest skierowane do Romów jako grupy szczególnego ryzyka, którzy doświadczają problemów związanych z integracją społeczną. W ramach realizacji projektu zatrudniony był prawnik, który udzielał porad prawnych dla zainteresowanych, występował z interwencjami w sprawach obywateli. Rozpowszechniane były informacje na temat przysługujących obywatelom praw. Porady udzielane były telefonicznie, listownie, bezpośrednio w biurze porad prawnych, poprzez Internet, na łamach naszej gazety, w której znajduje się Dział Prawny. W ramach działania duży nacisk położono na inicjatywy propagujące ideę równości, w tym przede wszystkim przełamywanie negatywnych stereotypów.